

Ekumenska humanitarna organizacija
Projekat „Perspektive jednakih mogućnosti za povratnike
po osnovu sporazuma o readmisiji“

PREDLOZI MERA ZA POBOLJŠANJE POLITIKA I PRAKSI PREMA POV RATNICIMA PO OSNOVU SPORAZUMA O READMISIJI

Ekumenska humanitarna organizacija (EHO) novembra 2014. godine započela je sa realizacijom dvogodišnjeg projekta „Perspektive jednakih mogućnosti za povratnike po osnovu sporazuma o readmisiji“. Projekat finansira Evropska unija u okviru programa „Podrška civilnom društvu 2013.“.

U protekle dve decenije, Srbija se suočila sa turbulentnim migracionim tokovima. Pored izbeglica iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine i interno raseljenih lica sa Kosova, izražen je i trend emigracije naših državljana u zemlje zapadne Evrope i njihov potonji povratak po osnovu sporazuma o readmisiji. Vojvodina je jedan od regiona u Srbiji gde je registrovan najveći broj povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji.

Ekumenska humanitarna organizacija je pokrenula projekat sa ciljem da:

- izvrši monitoring i evaluaciju lokalnih regulativa i mehanizama koji se tiču povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji, identifikuje slučajeve diskriminacije i promoviše uključivanje perspektive jednakih mogućnosti u lokalne politike i
- podrži lokalnu integraciju povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji, tako što će ih osnažiti da razumeju principe jednakog tretmana i spremno učestvuju u planiranju i primeni antidiskriminatornih inicijativa.

Monitoring lokalnih politika i praksi, kao jedna od projektnih aktivnosti, obavljen je u periodu od februara do juna meseca 2015. godine. U „Izveštaju o sprovođenju javnih politika prema povratnicima po osnovu sporazuma o readmisiji u Vojvodini“ sabrani su i obrađeni kvantitativni i kvalitativni podaci prikupljeni na projektu. Izveštaj je bio promovisan i predstavljao je polaznu osnovu za seriju javnih debata o unapređenju postojećih, odnosno uvođenju novih, lokalnih politika prema povratnicima po osnovu sporazuma o readmisiji. Debate su održane u Zrenjaninu (22. decembra 2015.), Subotici (28. januara 2016.), Kikindi (29. februara 2016.), Novom Bečeju (14. marta 2016.), Bačkoj Topoli (23. maja 2016.) i Novom Sadu (25. maja 2016.) i okupile su relevantne predstavnike lokalnih samouprava, institucija i civilnog sektora.

Debate su predstavljale priliku da se istaknu primeri dobre prakse, da se ukaže na probleme i prepreke u realizaciji lokalnih politika prema povratnicima i da se preporučere mere koje bi te politike, i prakse koje proizilaze iz njih, učinile kvalitetnijima.

Tokom debata iskristalisali su se predlozi mera koji svojom univerzalnošću prevazilaze lokalni nivo i čijom bi primenom proces integracije povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji bio poboljšan o kojoj god da je lokalnoj samoupravi reč:

- Pojačati međusektorsku saradnju radi boljeg protoka informacija i kvalitetnije podrške povratnicima
- Redefinisati postojeće programe pomoći povratnicima kako bi se više prilagodili potrebama korisnika
- Osigurati da uspješne programske delatnosti ne budu ugrožene političkim promenama na lokalnom nivou
- Uključiti romska udruženja u rad saveta za migracije
- Animirati povratnike da koriste različite programe podrške koji su im dostupni na lokalnu: raditi i na boljem informisanju i na dodatnom motivisanju korisnika
- Prepoznati važnost romskih koordinatora, zdravstvenih medijatora i pedagoških asistenata i osigurati ove pozicije na lokalnom nivou
- Uvesti dnevne boravke u svim školama, pošto bi oni omogućili deci sa finansijskim problemima da redovno pohađaju nastavu, uspostave radne navike i pomoglo bi njihovoj socijalizaciji
- Pružiti deci povratnicima, često zanemarenu, socio-emocionalnu podršku i raditi na očuvanju jezika i veština koje su stekli tokom boravka u inostranstvu
- Uspostaviti komunikaciju između naših i zdravstvenih ustanova u inostranstvu kako bi lečenje povratnika bilo adekvatno

Publikovanje ovih predloga mera ima za cilj da podstakne dalju debatu te da se postojeće politike unaprede tako da se ojačaju ljudska prava i poboljša socijalna inkluzija povratnika.

Izveštaj sastavio:
Damir Krkobabić,
koordinator projekta

novembar 2016.